

Prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul central), (jud. S. Bragarenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secieru, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de SC „VASTAVIT” SRL,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă SC „VASTAVIT” SRL
împotriva Primarului sat. Crocmaz r-nul Stefan Vodă cu privire la încasarea datoriei
și a cheltuielilor de judecată

și la cererea reconvențională depusă de Primarul sat. Crocmaz r-nul Stefan
Vodă împotriva SC „VASTAVIT” SRL cu privire la încasarea prejudiciului
material, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de SC „VASTAVIT” SRL și menținută hotărârea din
02 martie 2020 a Judecătoriei Căușeni (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 11 iunie 2018, SC „VASTAVIT” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului sat. Crocmaz r-nul Stefan Vodă prin care a solicitat
încasarea de la autoritatea publică locală, sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă, în
beneficiul său, datoria pentru lucrările efectuate în sumă de 126 159,46 lei și
dobânda de întârziere în sumă de 62 174,15 lei, cheltuielile de judecată compuse din
taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 5650,01 lei, cât și datoria pentru
lucrările efectuate și neacceptate cuantumul căreia va fi constatat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că conform contractului de
antrepriză nr. 66 privind achiziția prin cererea ofertelor de prețuri din 15 septembrie
2014 și a facturilor fiscale nr. FB6168694 din 11 noiembrie 2014, nr. FB6168748
din 29 decembrie 2014 și nr. FB7845414 din 12 iunie 2015, reclamanta a executat
lucrări de reparație capitală a acoperișului primăriei în sumă de 486 159,46 lei.
Datoria a fost stinsă parțial, restanța constituie suma de 126159,46 lei.

Reclamanta a mai efectuat lucrări suplimentare, care nu au fost elucidate în
deviz, fără efectuarea cărora nu era posibilă exploatarea conform destinației a
obiectului. Valoarea lucrărilor suplimentare efectuate, urmează a fi constatată în
cadrul examinării cauzei, prin dispunerea efectuării unei expertize independente în
construcții, de comun acord cu pârâtul, în cadrul căreia urmează a fi determinată

suma de deviz. Lucrările respective nu se doresc a fi recepționate de către pârât. Reclamanta și-a îndeplinit totalmente obligațiile contractuale, însă pârâtul nu și-a onorat obligațiile și nu a achitat lucrările în termenii stabiliți, conform capitolului 4 al contractului, plata se va efectua la semnarea procesului-verbal de recepție a lucrărilor. Deoarece ultima factură fiscală a fost emisă la 12 iunie 2015, termenul de plată a devenit scadent la 12 iunie 2015.

Societatea reclamantă a mai explicat că, la data depunerii acțiunii, datoria pârâtului constituie suma de 188 333,61 lei compusă din datoria de bază în sumă de 126 159,46 lei și dobândă de întârziere în mărime de 62 174,15 lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 02 decembrie 2016, reclamanta a expediat pârâtului reclamația nr. 02/12, prin care a solicitat achitarea datoriei restante, însă reclamația a fost ignorată de către pârât.

La 17 octombrie 2018, Primarul sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă a depus cerere reconvențională împotriva SC „VASTAVIT” SRL prin care a solicitat încasarea de la pârâtă în beneficiul său, prejudiciul material provocat ca rezultat al neexecutării obligațiilor și executării necorespunzătoare în sumă de 293 000,06 lei, inclusiv TVA 20% și penalități cuantumul căreia va fi concretizat la finele cercetării judecătorești, cheltuielile de judecată compuse din: plata efectuării raportului de expertiză nr. 9243-08-18/T în sumă de 4800 lei, plata elaborării proiectului de execuție la consolidarea acoperișului clădirii Primăriei s. Crocmaz, r-nul Ștefan Vodă în sumă de 1708,83 lei, plata efectuării raportului de verificare nr. 0454-09-18 în sumă de 1632 lei, în suma totală de 8140,83 lei și plata pentru asistenta juridică cuantumul căreia va fi concretizat la finele cercetării judecătorești.

În motivarea cererii reconvenționale Primăria s. Crocmaz, r-nul Ștefan Vodă a indicat, că la 15 septembrie 2014 între reclamant și pârât a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 66, în baza cererii ofertelor de prețuri nr. 5942-op/14 din 08 septembrie 2014, publicată în Buletinul Achiziții Publice nr. 069/2014 din 02 aprilie 2014. În temeiul pct. 2 a contractului pârâtul-Antreprenorul și-a asumat obligația de a executa lucrările - Reparația capitală a acoperișului sediului Primăriei sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție și a normativelor, standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare, iar reclamantul - Beneficiarul și-a asumat obligația de a achita lucrările - Reparația capitală a acoperișului sediului Primăriei sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă. Reclamantul și-a onorat obligațiile contractuale, fapt confirmat prin facturile fiscale FB 6168694 din 11 noiembrie 2014 și FB6168748 din 29 decembrie 2014, deși în prezent societatea pârâtă pretinde o datorie nejustificată prin actul de recepție finală.

Potrivit pct. 3.1. a contractului, durata de execuție a lucrărilor contractante este de 2 luni de la semnarea contractului, primirea ordinului de începere a execuției. Potrivit pct. 3.4. la terminarea lucrărilor, antreprenorul general-pârâtul va notifica beneficiarul-reclamantul că sunt îndeplinite condițiile de recepție, solicitând convocarea comisiei în baza căreia, reclamantul va convoca comisia de recepție. La presupusa finisare a lucrărilor, pârâta nu a notificat beneficiarul-reclamantul că sunt îndeplinite condițiile de recepție finală a reparației acoperișului în cauză, nu a solicitat convocarea comisiei din care motiv reclamantul a considerat că SC „VASTAVIT” SRL urmează să revină la obiectul litigios pentru a finisa toate lucrările corespunzătoare asumate în temeiul contractului, dar până în prezent pârâta

așa și nu a finisat lucrările de reparație asumate.

Potrivit pct. 4.4. a contractului, contractul nu va fi considerat terminat, până când procesul-verbal de recepție finală nu va fi semnat de comisia de recepție. Lucrările de reparație demarate de către SC „VASTAVIT” SRL nu au fost finisate totalmente, așa după cum prevede proiectul tehnic, detaliile de execuție, a normativelor, standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare, iar acele lucrări considerate a fi finisate, au fost efectuate necorespunzător, fapt confirmat prin raportul de verificare nr. 9243-08-18/T din 07 august 2018.

Potrivit concluziilor raportului de verificare nr. 9243-08-18/T din 07 august 2018 starea tehnică a acoperișului clădirii primăriei este caracterizată de o capacitate de funcționare limitată, șarpanta fiind afectată de defecte, deteriorări și degradări specificate în pct. 2.5 care au prejudiciat capacitatea portantă a acoperișului. Exploatarea acoperișului în stare actuală va afecta direct durabilitatea construcție în timp, diminuându-i esențial durata până la reparația capitală, cât și face posibilă clădirea de accidente tehnice sub formă de cedări prin prăbușire a acoperișului. La execuția acoperișului s-au omis prevederile proiectului de execuție și s-au admis abateri. Proiectul verificat și șampilat a fost modificat pe șantier, contrar prevederilor pct. 27 al Regulamentului cu privire la verificarea proiectelor și construcțiilor și expertizarea tehnică a proiectelor și construcțiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361 din 25.06.1996. Toate secțiunile transversale ale elementelor de rezistență (depinde de capacitatea portantă a acoperișului) au fost modificate în sensul diminuării în raport cu cele prevăzute în documentația de proiect, iar unele elemente de rezistență au fost montate. S-a constatat că, lucrările de construcție-montaj prevăzute au fost executate într-o cantitate și dimensiune inferioară în raport cu cele prevăzute prin proiectul de execuție ș.a.

Conform concluziilor raportului de verificare nr. 0454-09-18, la noul proiect de execuție întocmit pentru remedierea viciilor în urma executării lucrărilor de construcție necalitative, constatate în temeiul raportului de expertiză nr. 9243-08-18/T din 07 august 2018, valoarea estimativă total cu TVA 20% constituie 293,06 mii lei, inclusiv: lucrări de construcție și montaj - 274,62 mii lei, alte cheltuieli 1844 mii lei, din care conform devizelor locale valoare fără TVA pentru - restabilirea acoperișului - 547 mii lei; - finisări exterioare - 9809 mii lei; lucrări neîndeplinite - 68,4 mii lei.

Suma prejudiciului cauzat de către SC „VASTAVIT” SRL reclamantului în urma neexecutării și executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale asumate în temeiul contractului, constituie suma necesară remedierii acestor vicii și anume 293 000,06 lei total cu TVA 20 %.

Conform pct. 7.2 a contractului, antreprenorul general are obligația să execute lucrarea în termenele stabilite în contract, pe proprie răspundere, fiind obligat să respecte proiectul, documentația de execuție și prevederile actelor normative în vigoare în construcții. Potrivit pct. 7.14 a contractului, antreprenorul general garantează că, la data recepției, lucrarea executată are calități stipulate în contract corespunde reglementărilor tehnice în vigoare și nu este afectată de vicii care ar diminua sau chiar anula valoarea sau posibilitatea de utilizare. Conform pct. 9.9 a contractului, antreprenorul răspunde în fața beneficiarului de toate pagubele pe care le-a provocat acestuia. Potrivit pct. 11.8 a contractului, dacă întârzierea în execuția

lucrărilor este în culpa unuia din părți a contractului, partea culpabilă va plăti celeilalte părți penalizări și/sau despăgubiri în cuantum de la 0,01% până la 0,1% din valoarea lucrărilor executate pentru fiecare zi de întârziere. Penalitatea devine operantă în momentul în care partea inculpă a intrat în întârziere.

Conform art. 610 și art. 611 Codul civil, pentru executarea tardivă, necorespunzătoare și neexecutarea obligațiilor contractuale asumate, pârâțul este obligat să achite reclamantului prejudiciul cauzat în sumă de 293 000,06 lei inclusiv TVA 20 % și cheltuielile de judecată.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 01 octombrie 2018 reclamantul a expediat pârâtei reclamație, prin care a solicitat achitarea prejudiciului efectiv material provocat prin executare necorespunzătoare și neexecutare în sumă de 293 000,06 lei inclusiv TVA 20%, în termen de 5 zile calendaristice. La 10 octombrie 2018 în adresa reclamantului a parvenit avizul de recepție a reclamației, semnat de reprezentatul pârâtei, însă reclamația a fost ignorată.

În instanță a solicitat încasarea de la pârâtă în beneficiul său a prejudiciului material provocat ca rezultat al neexecutării obligațiilor și executării necorespunzătoare în sumă de 293 000,06 lei inclusiv TVA 20%, penalitatea în sumă de 78 278,38 lei, cheltuielile de judecată compuse din: plata efectuării raportului de expertiză nr. 9243-08-18/T în sumă de 4800 lei, plata elaborării proiectului de execuție la consolidarea acoperișului clădirii Primăriei s. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă în sumă de 1708,83 lei, plata efectuării raportului de verificare nr. 0454-09-18 în sumă de 1632 lei, plata pentru serviciile executorului judecătoresc pentru executarea încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 2500 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 25 000 lei, adică în sumă totală de 35 640,83 de lei.

Prin hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Căușeni (sediul central) a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SC „VASTAVIT” SRL împotriva Primarului sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

A fost admisă integral cererea reconvențională depusă de Primarul sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă împotriva SC „VASTAVIT” SRL cu privire la încasarea prejudiciului material, penalităților și a cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la SC „VASTAVIT” SRL în beneficiul APL sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă, prejudiciul material provocat ca rezultat a neexecutării obligațiilor și executării necorespunzătoare în sumă de 293 000,06 lei, inclusiv TVA 20%.

A fost încasată de la SC „VASTAVIT” SRL în beneficiul APL sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă penalitatea în sumă de 78 278,38 lei.

Au fost încasate de la SC „VASTAVIT” SRL în beneficiul APL sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă, cheltuielile de judecată compuse din: plata efectuării raportului de expertiză nr. 9243-08-18/T în sumă de 4800 lei, plata elaborării proiectului de execuție la consolidarea acoperișului clădirii Primăriei în sumă de 1708,83 lei, plata efectuării raportului de verificare nr. 0454-09-18 în sumă de 1632 lei, plata pentru serviciile executorului judecătoresc pentru executarea încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 2500 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 25 000 lei, iar în total suma de 35 640,83 lei.

Prin hotărârea suplimentară din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Căușeni (sediul central) a fost încasată de la SC „VASTAVIT” SRL în bugetul de stat taxa de stat în

sumă de 11 138,35 lei.

Prin decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SC „VASTAVIT” SRL și menținută hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Căușeni (sediul central).

În motivarea soluției sale instanțele ierarhic inferioare au reținut, antreprenorul nu a transmis beneficiarului lucrările în modul prevăzut de lege, iar urmare a investigațiilor și cercetărilor efectuate s-a stabilit cert, că lucrările nu corespund cerințelor și normelor impuse de actele normative corespunzătoare, situație ce acordă dreptul beneficiarului de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin efectuarea lucrărilor necalitative din contul antreprenorului.

Atât cadrul legal cât și contractul nemijlocit declară pentru asemenea situații că în cazul depistării necesității efectuării lucrărilor suplimentare celor prevăzute în Proiect, în mod obligatoriu, se convoacă o comisie din partea beneficiarului, antreprenorului și proiectantului pentru a stabili aceste lucrări, a conveni asupra prețului acestora și alte chestiuni de ordin tehnic și juridic, pentru a fi posibilă îndeplinirea lor de către antreprenor. La caz, o astfel solicitare din partea antreprenorului nu a fost înaintată, comisia respectivă nu a fost convocată, iar beneficiarul lucrărilor nu a solicitat și nici nu a dat acordul la efectuarea lucrărilor suplimentare. Respectiv, în atare circumstanțe antreprenorul, care a efectuat lucrările suplimentare la propria dorință și inițiativă, adică pe propria răspundere și cheltuială, nu poate pretinde plata acestor lucrări de la beneficiar.

În astfel de circumstanțe, pentru executarea necorespunzătoare și neexecutarea obligațiilor contractuale asumate, SC „VASTAVIT” SRL este obligată să achite părții oponente prejudiciul material, reieșind din faptul că APL sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă a suportat cheltuieli pentru atingerea situației anterioare cauzării prejudiciului, cât și urmează a suporta cheltuieli viitoare întru restabilirea dreptului său lezat, adică a prejudiciului viitor, penalitatea ca rezultat al neexecutării obligațiilor și executării necorespunzătoare, cât și cheltuielile de judecată.

La 20 ianuarie 2022, SC „VASTAVIT” SRL a contestat cu recurs decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

La 14 februarie 2022 (prin oficiul poștal), Primăria sat. Crocmaz r-nul Ștefan Vodă a depus o referință la recursul declarat de către SC „VASTAVIT” SRL, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 01 iulie 2021, expediată părților și publicată pe pagina web abia la 22 noiembrie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de

către SC „VASTAVIT” SRL, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SC „VASTAVIT” SRL, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarate de către SC „VASTAVIT” SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SC „VASTAVIT” SRL.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas